

Hatefulle ytringer og trusler mot lokale folkevalgte

Rettslige rammer, rettspraksis og kommunesektorens praksis, KS FoU-prosjekt nr. 204030

Denne studien tar for seg rettslige rammer og rettspraksis rundt trusler og hatefulle ytringer rettet mot lokale folkevalgte, samt håndtering av fenomenet i kommuner og fylkeskommuner. Det finnes i dag ingen bestemmelser i loven som gjelder vern av lokale folkevalgte spesielt. Det finnes også svært lite rettspraksis som gjelder lokale folkevalgte, eller politikere generelt. Dybdeintervjuer med 42 personer i ni kommuner og én fylkeskommune fant at det er få systemer og rutiner på plass for å håndtere situasjoner hvis lokale folkevalgte utsettes for trusler med mer som konsekvens av utøvelse av sine folkevalgtverv. Trusler og hatefulle ytringer, gjerne framsatt på sosiale medier, får store konsekvenser for livene til folkevalgte som utsettes, på måten de utfører sin politikerrolle, og for demokratiet som sådan. Henleggelse og fravær av straffereaksjoner oppleves av de folkevalgte som et signal til publikum om at trusler og hatefulle ytringer er lov. For å bedre vern av lokale folkevalgte anbefales det at ansvaret for deres sikkerhet overføres til politiets sikkerhetstjeneste (PST). Videre anbefales det at politiet pålegges å etterforske trusler med mer mot lokale folkevalgte, og at kommuner og fylkeskommuner oppretter prosedyrer og faste kontaktpersoner for håndtering av slike situasjoner.

---*---

Hate speech and threats against local elected representatives

Legal framework, case law and the municipal sector's practice, KS R&D no. 204030

This study addresses the legal framework and case law around threats and hate speech directed at local elected representatives, and the handling of the phenomenon in municipalities and county municipalities. There are currently no provisions in the law that protect local elected representatives in particular. There is also very little case law concerning local elected officials, or politicians in general. In-depth interviews with 42 people in nine municipalities and one county municipality found that there are few systems and routines in place to handle situations when local elected representatives are exposed to threats etc. as a consequence of exercising their office. Threats and hate speech, often presented via social media, have negative effects on the lives of the elected representatives, the way they carry out their political role, and on the democracy as such. Local representatives perceive case drops and the absence of punitive measures as a signal to the public that threats and hate speech are legal actions. In order to improve the protection of local elected representatives, it is recommended that the responsibility for their safety be transferred to the 'police security service' (PST). Furthermore, it is recommended that the police be instructed to investigate threats and hate speech against local elected representatives, and that municipalities and county municipalities establish procedures and contact persons for handling such situations.